

27. Nuorisotyö

Nuorisotyölautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan puheenjohtajana v. 1962 oli sos.pääll. Osmo Vesikansa, varapuheenjohtajana toimitt. Erkki Viksten sekä jäsenenä sähköasent. Pentti Kauhanen, tal.hoit. Arvo Kostamo, fil.maist. Annikki Mäkinen, dipl.ins. Per-Erik Panelius, rov. Axel Palmgren, kirjaltaja Lauri Repo ja merkon. Rainer Saarinen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli ope- tus- ja sivistystointa hoitava apul.kaup.joht. Aarre Loimaranta, suomen- ja ruotsin- kielisiä kansakouluja edustivat fil.tri. Aarne Huuskonen ja 1.8. lähtien kansak.op. Arvo Haanto sekä fil.maist. Henry Backman, lastensuojelulautakunnan edustajana oli fil.maist. Kaarlo Helasvuo.

Lautakunta kokoontui 14 kertaa vuoden aikana; pöytäkirjojen pykäläluku oli 133.

Kirjeitä ym. lähetteitä saapui kaikkiaan 2 210 ja lähetettiin 9 819, mihin sisältyi- vät myös yht. 14 kiertokirjettä, joista 8 suomenkielisille n. 600 nuorisojärjestölle ja 6 ruotsinkielisille n. 200 nuorisojärjestölle. Varsinaisia kirjeitä lähetettiin 564.

Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: päätettiin valita lautakun- nan puh.joht. Vesikansa lautakunnan johtosääntöä valmistelevaan jaostoon (24.1. 11 §); lähettää vastaus Moskovon nuorisokomitealta tulleeseen kirjeeseen (7.3. 28 §); asettaa kolmihenkinen jaosto selvittämään nuorison asunnonvälitystä (23.5. 63 §); antaa nuorisotoimiston tehtäväksi vuokrasopimuksen laatiminen festivaalia valmis- televan kansainvälisen yhdistyksen käyttöön eräistä kerhokeskuksista luovutetta- vista huonetoista (6.6. 75 §) sekä avustaa järjestöjen joululomakurseja sillä ehdolla, että avustusta saaneet seurat antavat kurssin päätyttyä selvityksen menoistaan ja toiminnastaan (21.11. 122 §, 12.12. 131 §).

Lautakunta päätti myös jakaa 6 mmk nuorisojärjestöjen avustamiseksi kerto- musvuonna sekä hyväksyä järjestöjen antamat selvitykset v. 1961 saamiensa avus- tusten käytöstä (24.1. 7 §, 18.4. 45, 46 §).

Esitykset. Lautakunnan tekemistä esityksistä mainittakoon seuraavat, jotka kos- kivat: eräiden määrärahojen käyttöä tai ylittämisoikeutta (9.5. 53 §, 6.6. 74 §); ker- hokeskustoiminnan aloittamista talossa Eläintarhantie 1 (9.5. 54 §, 6.6. 72 §); lauta- kunnan johtosäännön muuttamista ja nuorisotoimiston virkojen järjestelyä (6.6. 74 §); oikeuden myöntämistä nuorison asunnonvälitystä selvittävälle jaostolle ko- koontumiseen useammin kuin kolme kertaa (19.9. 90 §); kurssien johtajille, luen- noitsijoille ym. maksettavien palkkioiden korottamista (19.9. 92 §); Uudenmaan läänin nuorisotyölautakuntien kulttuurikilpailujen huoneistokustannusten ja järjes-

telyistä huolehtivan henkilön palkkion suorittamista (19.9. 94 §); Vallilan ja Käpylän kerhokeskusten ohjaajien palkkiovirkojen lakkauttamista (10.10. 104 §); uuden kesäkodin hankkimista Vattuniemen kesäkodin tilalle (31.10. 111 §); nuorisotoimiston ennakkovarojen määräämistä korkeintaan 25 000 mk:ksi (21.11. 121 §); Landkreis Hildesheim-Marienburgin vierailukutsun hyväksymistä (12.12. 127 §); lautakunnan Postisäästöpankilta saaman 10 000 mk:n suuruisen palkintosumman käyttöä (12.12. 129 §) sekä 40 m² suuruisen kellarihuoneen vuokraamista Merimiehenkatu 12:sta lautakunnan käyttöön (12.12. 132 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista mainittakoon seuraavia asioita koskevat: Vallilan nuorisotalon luonnospiirustukset (28.3. 35 §); Terveet Ajanvieteharrastukset Nuorisolle ja Lapsille -nimisen järjestön nuorisomäärärahan jakoa koskeva valitus (9.5. 56 §); Pelastusarmeijan anomus avustuksen saamiseksi kurssi- ym. alueen perustamiskustannuksia varten (23.5. 60 §); tontin n:o 28320/10 varaaminen nuorisotoimintaa varten (6.6. 70 §); kerhohuoneiston hankkiminen Oulunkylästä (29.8. 81 §); Helsingin Partiopoikapiirin anomus avustuksen saamiseksi Kiljavan leiri- ja koulutuskeskuksen saunan rakentamiseen (31.10. 109 §) sekä kansakoulujen kesäsiirtolan sijoittaminen Bengtsårin saaren pohjoisosaan (12.12. 126 §).

Kiinteistöviraston talo-osastolle esitettiin huonetilan varaamista nuorisotoimistoa varten Puotilaan rakennettavasta ostoskeskuksesta (14.2. 16 §).

Nuorisotoimiston henkilökunta. Kertomusvuonna erosi toimistoapul. Kyllikki Paturi 15.3. Hänen tilalleen valittiin 28.3. rva Kerttu Viitanen.

Nuorisotoimiston lainavarasto. Lainattavia välineitä oli varastossa seuraavasti (vastaava lainauspäivien luku merkitty sulkuihin): teltoja 284 (11 215), kenttäkeittiöitä 20 (1 154), keittiövälineitä 49 (1 894), työkaluja 6 (291), teknillisiä välineitä 672 (4 238), muita välineitä 247 (3 706) eli välineitä yhteensä 1 278 ja lainauspäiviä yhteensä 22 498.

Kerhohuoneet. Kertomusvuonna saatiin käyttöön kolme uutta kerhohuoneistoa ja menetettiin kaksi käytössä ollutta huoneistoa.

Uusista kerhokeskuksista saatiin käyttöön ensimmäiseksi 1.6. Eläintarhantie 1:ssä sijaitseva huoneisto.

Hämeentie 31:ssä sijaitseva kerhokeskus luovutettiin nuorisotyölautakunnan käyttöön 1.3. Huoneiston pinta-ala oli 222 m² ja se käsitti 5 huonetta. Huoneiston kaikki käyttötilat tulivat varatuiksi heti alusta pitäen lukuun ottamatta paria vuoroa.

Kaarelan kerhokeskus aloitti toimintansa 1.9. Kerhohuoneistoon kuului juhlasali ja näyttämö sekä kaksi pientä kerhohuonetta, yht. 166 m². Huoneisto oli tiiviissä käytössä alusta alkaen.

Kerhohuoneiden käyttö lisääntyi kautta linjan edellisiin vuosiin verrattuna. Kantakaupungin alueella olisi tarvittu edelleen suurikokoista huonetilaa. Uusien kerhohuoneiden suunnittelussa onkin otettu huomioon erittäin polttava musiikin harrastajien huoneistotarve.

Uusissa kaupunginosissa saatiin kerhohuoneistoja sijoitetuksi kansakoulujen sekä kaupungin rakentamien asuintalojen yhteyteen. Kertomusvuonna saadut kokemukset osoittivat kerhokeskusten sijoittamisen liikekeskuksiin erittäin onnistuneeksi.

Suurikokoisten kerhokeskusten hoitokustannukset ovat suhteellisesti edullisemmat kuin pienten. Koska kuitenkin tutkimukset ovat osoittaneet, etteivät pienet lapset yleensä tule kerhoihin 300 m pitemmän matkan päästä, vaatii heidän kerho toimintansa järjestäminen melko tiheää kerhuhuoneverkostoa.

Eri järjestöt, yhdistykset ym. käyttivät kerhokeskuksia kertomusvuonna seuraavasti (nuorisotoimiston omaa kurssitoimintaa varten tarvitut ja kahvilakerhojen käyttämät huoneet eivät sisälly luetteloon):

Kerhokeskus	Pinta-ala m ²	Huoneluku	Yli 10 tuntia käyttäneiden seurojen määrä	Seuroja kaikkiaan	Käyttötun- teja kaik- kiaan	Käyttötun- teja päivisin
Askartelupajat	120	2	9	10	1 019	320
Eläintarhantie 1 ¹⁾	100	3	14	15	733	22
Herttoniemi 2 ²⁾	420	3	24	41	1 584	265
Hämeentie 3 ³⁾	222	4	22	24	1 074	—
Intiankatu	55	3	4	5	1 025	—
Kaarela 4 ⁴⁾	166	2	9	12	569	31
Kannelmäki	80	2	11	12	1 998	800
Karhulinna	110	3	8	11	2 950	1 697
Kirkkomäki	80	3	10	11	2 961	1 478
Kulosaari	125	4	10	11	2 676	903
Käpyrinne	207	4	15	19	4 953	3 272
Lauttasaari	195	2	4	9	720	63
Liisankatu	190	4	17	18	2 909	—
Malmi	50	1	3	3	258	—
Maunula	70	1	8	13	793	59
Merimiehenkatu	198	4	34	34	3 530	878
Mäyrälinna	73	2	3	3	537	—
Pohjois-Haaga	484	6	24	34	6 148	3 106
Pukinmäki	110	3	4	5	661	—
Roihuvuori	73	2	10	11	1 208	439
Ruskeasuo	35	1	4	5	503	—
Siilitie	123	3	10	13	1 699	597
Siltasaari 5 ⁵⁾	209	6	18	22	1 041	—
Stadion	350	6	57	103	3 276	440
Sturenkatu 6 ⁶⁾	125	3	14	16	1 060	—
Töölö 7 ⁷⁾	150	3	29	56	2 005	—

Nuorisotyölautakunnan omat kerhokeskukset. Käpylän kerhokeskuksessa toimi 88 poikaa ja 81 tyttöä. Yhteensä kerholaisia oli 169. Kerhoja oli toiminnassa 30. Talvileiri pidettiin Myrskylän Lasmattaksessa 28.2.—4.3. Osanottajia oli kaikkiaan 26 ja lisäksi 10 sunnuntaivierailijaa. Kesäleiri pidettiin entiseen tapaan Bengtsärissa 6.—17.7. Leirille osallistui kaikkiaan 42 kerholaista.

Uutena kerhomuotona sai ns. kahvilakerhotoiminta vankan jalansijan. Kahvilakerho järjesti kaksi kertaa kuukaudessa kahvilailtoja, joissa oli vakituisina ohjelmansuorittajina ulkopuolisia vierailijoita, jotka mm. esitelmöivät useista eri aiheista. Kerhon jäsenmäärä oli n. 50. Kerhonjohtajana toimi Heikki Kauppala.

Mäkelän kerhokeskuksessa toimi 64 poikaa ja 123 tyttöä, yhteensä 187 kerholaista. Kerhoja oli toiminnassa 24 ja niillä vuoden aikana 782 tilaisuutta. Talvileiri pidettiin Myrskylän Lasmattaksessa 24.—28.2. Osanottajia oli 27. Kesäleirit pidet-

1¹⁾ 1.6. alkaen. — 2²⁾ Lisäksi kotitalouslautakunnan kokopäiväkäytössä. — 3³⁾ 1.8. alkaen. — 4⁴⁾ 1.9. lukien. — 5⁵⁾ Lopetettiin 31.5. — 6⁶⁾ Lopetettiin 31.7. — 7⁷⁾ Kaikki huoneet huoltoviraston kokopäiväkäytössä.

tiin Bengtsåarissa 26.6.—6.7. ja 16.—26.7. Ensimmäisellä leirillä oli osanottajia 34 ja toisella 13. Kerhonjohtajana toimi sosion. Sirkka-Liisa Luoto.

Vallilan kerhokeskuksessa toimi 516 poikaa ja 203 tyttöä. Yhteensä oli kerholaisia 719. Kerhoja oli toiminnassa vuoden aikana 68. Tilaisuuksia pidettiin yhteensä 3 269, joissa kävijöitä yhteensä 28 317. Kesä- ja talvileirejä pidettiin yhteensä 9. Kerhonjohtajana toimi Toivo Harto. Palkattomana kerhonohjaajana toimi 47 henkilöä.

Hakakerhon toiminta jatkui entiseen tapaan. Kerhon jäsenmäärä oli vuoden lopussa 805. Sisäisiä pienryhmiä oli 15. Yhteistoiminta urheilun merkeissä muiden kahvilakerhojen sekä ulkopuolisten järjestöjen kanssa oli vilkasta. Hakakerhon toimintaan tutustuivat useat ryhmät ja yksityishenkilöt. Ulkomaisia vierailuja oli kaksi Ruotsista ja yksi Itä-Saksasta. Isäntänä toimi Martti Nevalainen.

Herttokerho toimi kertomusvuonna neljänä iltana viikossa keskiviikosta lauantaihin klo 19—22. Kerhon jäsenmäärä oli vuoden lopussa 250. Vuoden aikana oli toiminta vilkasta. Oman sisäisen kerhotoiminnan ja muiden kahvilakerhojen yhteistoiminnan lisäksi vieraili ulkopuolisia esiintyjä erittäin runsaasti. Kahvilakerhon omassa piirissä järjestettiin useita juhlatilaisuuksia. Kerhon isäntänä toimi Matti Tikka ja apuisäntänä Antero Luoma.

Lautta-kerhon neljäs toimintavuosi oli suunnilleen aikaisempien kaltainen. Kerho toimi neljänä iltana viikossa klo 18.30—21.30. Keskimäärin oli iltaa kohden 40 kerholaista. Kerhon jäsenmäärä oli vuoden lopussa 165, joista noin kolmas osa tyttöjä. Ohjelmallisia iltoja järjestettiin mahdollisuuksien mukaan. Järjestövierailuja suorittivat Raittiuden Ystävät -niminen yhdistys ja Saalem seurakunta. Oman kerhon piirissä tapahtuva urheilu- ja muu kilpailutoiminta oli vilkasta. Kahvilan isäntänä toimi Aimo Saarinen.

Pohjois-Haagan nuorisokahvilan jäsenmäärä oli kertomusvuonna 150. Aktiivisia kävijöitä oli n. 60—80. Toiminta oli lähinnä yhteydenpitoa toiminnallisiin järjestöihin sekä ajanviete- ja opetusohjelmien järjestämistä. Nuorisokahvilassa toimivat seuraavat kerhot: askartelukerho, shakkikerho, pöytätenniskerho, valokuvauskerho ja keskustelukerho. Ajanvieteohjelmien järjestämisestä huolehti huvitoimikunta, lisäksi oli vierailevia ohjelmansuorittajia. Nuorison opetusohjelmat olivat laadultaan hyvin vaihtelevia. Yhteistä urheilua, kuten jalkapalloa ja jääkiekkoa, harrastettiin muiden nuorisokahviloiden kanssa. Samoin järjestettiin yhteisiä illanviettoja. Kahvilan isäntänä toimi Antti Tuomola ja apuisäntänä Aarno Tuominen.

Bengtsåarin leirialuetta käyttivät Mäkelän ja Käpylän kerhokeskukset sekä eräät muut järjestöt.

Oulunkylän retkeilykeskus oli edelleen useiden nuorisojärjestöjen käytössä.

Vattuniemen kesäkodin toiminta oli huonon ja kylmän sään johdosta vähäisempää kuin edellisenä kesänä. Kesäkodin käyttömahdollisuudet ovat pienentyneet vuosi vuodelta, johtuen tämä sen lähiympäristön muuttumisesta. Tehtaiden, venetelakoiden ym. lisäksi, joiden läheisyys jo parina kesänä oli ollut haitaksi, alkoi Lauttasaaren viemärivereden puhdistamo toimia kertomusvuonna. Tämä aiheutti veden saastumista siinä määrin, että oli pakko kieltää uinti kokonaan. Uuden kesäkodin hankinta tulikin tämän jälkeen vielä ajankohtaisemmaksi. Kesäkodissa käyneiden määrä oli 1 772 ja järjestöjen tilaisuuksien määrä 74.

Kurssitoiminta. Kertomusvuonna järjestettiin seuraavat kurssit:

	Aika	Osan- ottajia	Kurssin johtaja
20 suomenkielistä kurssia			
Puunleikkauskurssi.....	12. —26. 2.	16	Jukka Leinonen
Yleinen kasviopin luento	5. —19. 3. n.	50	Yrjö Lehti
Elokvakoneenhoitajakurssi	7. —23. 3.	16	Martti Reinilä
Retkiaskartelukurssi	30. 3.—27. 4.	21	Veikko Kaseva
Ensiapukurssi	6. —27. 4.	17	Erik Sandström
Nuorisonohjaajien peruskurssi	9. 1.—15. 5.	38	Kerttu Varjo
Meriretkelykurssi	8. —29. 5.	25	Jorma Haapkylä
Moottoripyöräkurssi	14. 5.— 5. 6.	22	Eino Smolander
» A kurssi	7. 6.— 4. 7.	22	»
» B kurssi	7. 6.— 4. 7.	18	»
»	5. —31. 7.	24	»
»	7. —23. 8.	11	»
»	22. 8.—18. 9.	23	»
»	14. 9.— 3.10.	13	»
Askartelukurssi	24. 9.— 8.10.	23	Paula Castrén-Saikkonen
Joulumyyjäiskurssi.....	15. —29.10.	15	Sirkka-Liisa Luoto
Teknillisten välineiden käyttökurssi	17.10.— 1.11.	22	Martti Reinilä
Ongelmanuorisokurssi	26. —28.11.	21	Maj-Lis Pohjola
Retkeilykurssi	12. —26.11.	9	Vesa Mäkinen
Nuorisonohjaajien peruskurssi	2.10.—18.12.	45	Kerttu Varjo
5 ruotsinkielistä kurssia			
Teatterikurssi	15. 2.—29. 3.	31	Tom Segerberg
Meriretkelykurssi	7. —28. 5.	12	Erik Lindström
Teknillisten välineiden käyttökurssi	25. 9.—12.10.	11	Stig Wasenius
»Jag och min gitarr»	21.11.— 3.12.	26	Ingmar Englund
Viikonloppukurssi	24. —25.11.	27	Paul v. Martens

Kaupunkiin muuttavan nuorison neuvontatoimisto. Toimiston esittelykortteja lähetettiin 15—24-vuotiaille kaupunkiin muuttaneille 5 387 (6 198) kpl.

Uusia asiakkaita kävi toimistossa kaikkiaan 436 (451), joista miehiä 230 (237), näistä ulkomaalaisia 12 ja naisia 206 (214). Kirje- ja puhelinopastukset mukaan luetuina oli uusien asiakkaiden lukumäärä 858.

Käyntinsä syyn perusteella jakaantuivat toimiston asiakkaat seuraavasti:

Käynnin syy	Miehet	Naiset
Urheilu- ja kerhotoiminta	25	27
Koulut ja kurssit	30	45
Asuntoasiat	19	3
Työtä tai työpaikan vaihtoa koskevat asiat	10	7
Ennakkotiedustelut	4	4
Muut asiat	12	14
	Yhteensä	100
		100

Uutena asiaryhmänä olivat kertomusvuonna ennakkotiedustelut. Niitä tekivät joko kirjeellisesti tai henkilökohtaisesti kaupungissa käydessään sellaiset nuoret, jotka halusivat ottaa selvää opiskelu-, asumis- ym. mahdollisuuksista ennen kuin ryhtyivät suunnittelemaan Helsinkiin muuttoa.

Neuvontatoimiston miespuolisista asiakkaista oli lähettejä 4 %, liikeapulaisia 5 %, konttoristeja 4 %, ylioppilaita ja muita opiskelijoita 9 %, tehdastyöntekijöitä 19 %, sekatyömiehiä 16 %, ammattitaitoisia työntekijöitä 6 %, varastoapulaisia 6 % sekä 31 % sellaisia, joiden ammattia ei tiedetty. Naispuolisista asiakkaista oli lähettejä 1 %, liikeapulaisia 4 %, konttoristeja 7 %, ylioppilaita ja muita opiskelijoita 6 %, lastenhoitoarjoittelijoita 4 %, kotiapulaisia 50 %, tehdastyöntekijöitä 2 %, ammattitaitoisia työntekijöitä 2 %, sairaala- ja ravintola-apulaisia 7 % sekä sellaisia, joiden ammattia ei tiedetty, 17 %.

Menot ja tulot. Nuorisotyölautakunnan menot kertomusvuonna olivat:

	mk
Palkkiot	382 500
Vakinaiset viranhaltijat	8 623 900
Tilapäiset viranhaltijat	3 732 395
Sunnuntai- ja ylityö- sekä päivystyskorvaukset	255 685
Sairauslomasijaiset	86 075
Työsopimussuhteessa olevan henkilökunnan palkkamenot	11 187 003
Kansaneläke- ja lapsilisämaksut	1 226 320
Työttömyysvakuutusmaksut	50 602
Tapaturmavakuutusmaksut	65 543
Käteisvuokra	12 815 860
Tilitysvuokra	11 442 075
Muut huoneistomenot	1 566 677
Hankinta	2 024 726
Kunnossapito.....	1 712 021
Painatus ja sidonta	301 312
Tarverahat	1 254 579
Lainavarasto	1 321 042
Nuorisotyön tunnetuksi tekeminen	200 292
Kurssi- ja kilpailutoiminta	1 442 173
Neuvontatoimisto	444 247
Eläintarhan askartelupajat	61 877
Nuorisokahvilat.....	147 897
Kunnalliset kerhokeskukset	1 255 171
Kesäkoti	210 257
Vuokrattavat huoneistot	369 670
Moottoripyörärata	173 810
Retkeilykeskus	44 678
Leirialueet	219 483
Nuorisojärjestöjen avustaminen.....	5 250 000
Helsingin nuorisotyötoimikunta	500 000
Helsingfors Svenska Ungdomsråd	250 000
Yhteensä	68 617 870

27. Nuorisotyö

Tuloja oli seuraavasti:

Askartelutarvikkeiden myynti	89 953
Leirien osanottomaksuja	86 050
Nuorisokahviloiden jäsenkorttitulot	67 950
Moottoripyöräkoulun osanottomaksut	66 500
Lainavaraston sakkomaksut	1 150
Vuokrat	3 466 856
	<hr/>
	Yhteensä 3 778 459